DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

13. november 2008 *

I sag C-214/07,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, anlagt den 23. april 2007,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved C. Giolito, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Franske Republik ved G. de Bergues, S. Ramet og J.-C. Gracia, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne J.-C. Bonichot, K. Schiemann, P. Kūris og L. Bay Larsen (refererende dommer),

generaladvokat: E. Sharpston
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 12. juni 2008,

afsagt følgende

Dom

1 I stævningen har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 5 og 6 i Kommissionens beslutning 2004/343/EF af 16. december 2003 om Frankrigs støtteordning for overtagelse af kriseramte virksomheder (EUT L 108, s. 38, herefter »beslutningen«), artikel 249, stk. 4, EF og artikel 10 EF, idet den ikke inden for den fastsatte frist har opfyldt nævnte beslutning.

2 Den Franske Republik har anfægtet grundlaget for søgsmålet og har nedlagt påstand om frifindelse.

Tvistens baggrund

3 Det fastslås i beslutningen, at en skattefritagelsesbestemmelse i artikel 44f, 1383 A samt 1464 B og 1464 C i code général des impôts (lov om skatter og afgifter, herefter »CGI«) udgør statsstøtte. Bestemmelsen blev indført ved finansloven for 1989, lov nr. 88-1149 af 23. december 1988 (JORF af 28.12.1988, s. 16320), uden forudgående anmeldelse til Kommissionen.

4 I henhold til artikel 44f i CGI er selskaber, der oprettes med henblik på overtagelse af aktiviteter, der udføres af kriseramte industrivirksomheder, fritaget for selskabsskat i en periode på to år. Disse nyoprettede selskaber kan i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 1464 B og 1464 C i CGI ligeledes og efter forhandling med de lokale kompetente myndigheder fritages for erhvervsskat og ejendomsskat i en periode på to år.

5 Beslutningens artikel 1 erklærer denne støtteordning uforenelig med fællesmarkedet og fastslår, at den er indført i strid med artikel 88, stk. 3, EF.

6 Samme beslutnings artikel 2 fastslår imidlertid, at fritagelserne ikke udgør statsstøtte, hvis de opfylder betingelserne i Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (EFT L 10, s. 30) eller de gældende de minimis-regler på det tidspunkt, hvor de blev indrømmet.

7 Artikel 3 fastslår i øvrigt, at den i artikel 1 omhandlede støtte er forenelig, hvis den opfylder kriterierne i Kommissionens meddelelse fra 1979 vedrørende støtteordninger med regionalt sigte (EFT C 31, s. 9), i Kommissionens retningslinjer fra 1998 om støtte med regionalt sigte (EFT C 74, s. 9) eller i Kommissionens forordning (EF) nr. 70/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (EFT L 10, s. 33).

8 Artikel 5 bestemmer i følgende vendinger, hvordan den ulovlige og uforenelige støtte skal tilbagesøges:

»Frankrig træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den i artikel 1 omhandlede støtte, som er blevet udbetalt ulovligt til støttemodtagerne, bortset fra den i artikel 2 og 3 omhandlede støtte.

Tilbagesøgningen skal ske uophørligt og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt […]«

9 Artikel 6 har følgende ordlyd:

»Frankrig underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.«

10 Det tilføjes i artikel 7:

»Frankrig foretager denne underretning på grundlag af vedlagte formular og udarbejder en udtømmende liste over de virksomheder, der har været omfattet af fritagelser indrømmet i henhold til den i artikel 1 omhandlede ordning, samt hvilke beløb der er udbetalt i de enkelte tilfælde.

Frankrig udarbejder en liste over de virksomheder, der har modtaget støtte i henhold til den i artikel 1 omhandlede ordning, og som ikke opfylder kriterierne i forordning […] nr. 69/2001, i de gældende de minimis-regler på tidspunktet for tildelingen af støtten, i forordning […] nr. 70/2001, i meddelelsen fra 1979 om støtteordninger med regionalt sigte eller i retningslinjerne fra 1998 om statsstøtte med regionalt sigte. På denne liste angives ligeledes de nøjagtige støttebeløb, som de enkelte virksomheder har modtaget.«

11 Efter forskellige skriftvekslinger og påmindelser efter udløbet af den frist på to måneder, der var fastsat i beslutningen, for at underrette om de foranstaltninger, der var truffet for at efterkomme denne, besluttede Kommissionen at anlægge dette traktatbrudssøgsmål, da den fandt, at Den Franske Republik fortsat ikke havde gennemført beslutningen.

Om søgsmålet

Parternes argumenter

Kommissionens argumenter

12 Kommissionen har foreholdt Den Franske Republik, at den ikke har foretaget nogen tilbagesøgning til gennemførelse af beslutningen.

13 Kommissionen har præciseret, at den har accepteret, at der forelå absolut umulighed for gennemførelse for så vidt angår perioden mellem 1991 og 1993, idet støttemodtagerne i denne periode ikke kunne identificeres på grund af manglende skatteoplysninger for perioden.

14 Derimod har Kommissionen udelukket, at der forelå absolut umulighed for gennemførelse for perioden efter 1993.

15 Hvad angår de støttemodtagende virksomheder, som har bragt deres aktiviteter til ophør, og som er omhandlet i skriftvekslingerne vedrørende gennemførelsen af beslutningen, har Kommissionen gjort gældende, at i tilfælde af overførsel af aktiver skal de finansielle betingelser for overførslen undersøges med henblik på at sikre, at overførslen er gennemført på markedsvilkår.

16 I henhold til retspraksis er det på denne betingelse, at støtteelementet kan anses for at være indbefattet i købsprisen, hvorfor køberen i princippet ikke kan anses for at have haft nogen fordel (dom af 20.9.2001, sag C-390/98, Banks, Sml. I, s. 6117, præmis 77, og af 29.4.2004, sag C-277/00, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 3925, præmis 80), idet overdrageren bevarede fordelen ved støtten.

17 I tilfælde af, at der ikke var noget egentligt marked for visse varer, som blev overført, efter at aktiviteterne var bragt til ophør, kan andre referencer eller kriterier anvendes med henblik på at undersøge en eventuel overførsel af støtte til køberen.

18 Tilbagesøgningen af støtte kan under alle omstændigheder ikke være betinget af, at støttebeløbet nævnes i den akt, hvorved aktiverne overføres. Hvis dette ikke var tilfældet, ville det være ekstremt let at drage den effektive virkning af statsstøttereglerne i tvivl. Det ville være tilstrækkeligt, at deltagerne i en overførsel til en lavere pris end markedsprisen undlod at nævne overførslen af støtte i kontrakten. Undersøgelsen af, om der foreligger overførsel af støtte til køberen, kan imidlertid ikke blot afhænge af deltagerne i overførslens vilje.

19 Kommissionen har præciseret, at dens anbringende vedrørende artikel 10 EF ikke skal betragtes som et anbringende, der er adskilt fra det, der vedrører den manglende gennemførelse af beslutningens artikel 5 og 6. Det skal blot sætte de franske myndigheders vidtgående langsommelighed med gennemførelsen af den pågældende beslutning i perspektiv.

Den Franske Republiks argumentation

20 Den Franske Republik har anført, at alle de mulige foranstaltninger er blevet sat i værk med henblik på gennemførelsen af beslutningen. Tilbagesøgningen er imidlertid umulig for så vidt angår de støttemodtagende virksomheder, som har bragt deres aktiviteter til ophør.

— Om tilbagesøgningen af støtte fra de støttemodtagere, der ikke har bragt deres aktiviteter til ophør

21 Den Franske Republik har opregnet forskellige vanskeligheder, som den har mødt ved identificeringen af støttemodtagerne, ved beregningen af størrelsen af den støtte, der skulle tilbagesøges, og ved valget og gennemførelsen af fremgangsmåden for tilbagesøgningen. Den er af den opfattelse, at disse vanskeligheder udgør ydre forhindringer, som hænger sammen med omfanget og kompleksiteten af tilbagesøgningskravet.

22 Vanskelighederne ved identificeringen af støttemodtagerne bestod — for så vidt angår regnskabsårene 1991, 1992 og 1993 — først og fremmest i den nationale retsregel, som alene stiller krav om opbevaring af regnskabsdokumenter i en periode på ti år.

23 I årene herefter bestod vanskelighederne i den omstændighed, at støtteordningen ikke nødvendigvis medførte en specifik identificering af støttemodtagere som led i en ordning med erklæringer. Det var således nødvendigt at foretage en undersøgelse hos de kompetente regionale myndigheder.

24 Den Franske Republik har gjort gældende, at den den 16. marts 2005 fremsendte en liste til Kommissionen med 55 virksomheder, som havde modtaget støtte af en bruttostørrelse over det fællesskabsretlige loft på 1 mio. EUR i perioden mellem 1994 og 2002.

25 Medlemsstaten har tilføjet, at den den 7. juli 2006 som svar på en skrivelse fra Kommissionen af 26. april 2006 — hvori Kommissionen anmodede medlemsstaten om at fremsende en liste med alle de virksomheder, der havde haft en skattefritagelse på over 100 000 EUR — fremsendte:

— en liste med 464 støttemodtagende virksomheder, som ikke var pålagt en tilbagebetalingsforpligtelse efter de fællesskabsretlige regler vedrørende de minimis-støtte, støtte med regionalt sigte og støtte til små og mellemstore virksomheder (herefter »SMV«)

— en liste med 105 støttemodtagende virksomheder, som i henhold til beslutningen havde pligt til at tilbagebetale en nettostøtte under 200 000 EUR.

26 Medlemsstaten har i sin duplik, som blev indgivet den 22. oktober 2007, tilføjet en liste med 88 virksomheder, som skulle tilbagebetale støtte på over 200 000 EUR.

27 For så vidt angår vanskelighederne ved fastsættelsen af størrelsen af den støtte, der skulle tilbagesøges, har Den Franske Republik for det første henført dem til beslutningens artikel 2 og 3.

28 Medlemsstaten har gjort gældende, at størrelsen af den støtte, der skulle tilbagesøges, svarer til de skattefritagelser, som ikke faldt ind under anvendelsesområdet for artikel 2 og 3. Den er imidlertid af den opfattelse, at på samme måde som ved identificeringen af de støttemodtagende virksomheder var det ved fastlæggelsen af støttebeløbets størrelse nødvendigt at indsamle oplysninger hos samtlige skattevæsenets departementsdirektioner for at få adgang til de omhandlede virksomheders fuldstændige skattejournaler. De nationale skatteangivelser indeholdt således ikke visse oplysninger, som var nødvendige for anvendelsen af de fællesskabsretlige bestemmelser vedrørende støtte med regionalt sigte og støtte til SMV.

29 Den Franske Republik har anført, at Kommissionen har accepteret visse opblødninger i anvendelsen af de pågældende bestemmelser, og at de kompetente myndigheder derfor kunne foretage forskellige beregninger for at fastslå størrelsen af den støtte, der skulle tilbagesøges, svarende til størrelsen af fritagelserne nedsat med den støtte, der var omfattet af de fællesskabsretlige bestemmelser om de minimis-støtte, støtte med et regionalt sigte og støtte til SMV.

30 Medlemsstaten har anført, at fastsættelsen af størrelsen af den støtte, der skulle tilbagesøges, ligeledes blev vanskeliggjort af nødvendigheden af at opnå de berørte virksomheders samarbejde. De kompetente myndigheder skulle således betragte tilbagesøgningsfordringerne som ikke-skattemæssige fordringer, idet de ikke for sådanne fordringer inden for rammerne af national ret havde en formel dialogpro-

cedure til rådighed som den, der gjaldt for skattemæssige fordringer. Samarbejdet med de pågældende virksomheder var ligeledes nødvendig i en række tilfælde, hvor de nødvendige oplysninger ikke fandtes i virksomhedernes skattejournal.

31 Hvad endelig angår vanskelighederne ved fremgangsmåden for tilbagesøgning har Den Franske Republik understreget, at den fremgangsmåde, der skulle finde anvendelse på ikke-skattemæssige fordringer, krævede tre myndigheders indgriben efter hinanden: generaldirektoratet for skatter, som er kompetent for så vidt angår opgørelsen af de fordringer, der skal tilbagesøges, præfekten i hans egenskab af anvisningsberettiget for de pågældende fordringer, og generaldirektoratet for offentlige regnskaber, som har beføjelse til at tilbagesøge fordringer. Medlemsstaten har tilføjet, at det for at opnå større effektivitet var besluttet at samle fordringerne for hvert departement, således at hver præfekt kunne underskrive tilbagebetalingsopkrævningerne for alle virksomheder beliggende i hans departement.

32 Den Franske Republik har i duplikken erkendt, at tilbagebetalingsopkrævningerne endnu ikke er blevet sendt ud.

— Om tilbagesøgningen af støtte fra de støttemodtagere, der havde bragt deres aktiviteter til ophør

33 Den Franske Republik har gjort gældende, at den under sin skriftveksling med Kommissionen har påberåbt sig en absolut umulighed for tilbagesøgning hos 204 støttemodtagere, som har bragt deres aktiviteter til ophør.

34 Medlemsstaten har præciseret, at Kommissionen imidlertid har svaret, at

— i tilfælde af, at en støttemodtager har afstået sine aktiver, skal det undersøges, om transaktionen er foregået på markedsvilkår, for at undgå overførsel af støtte til køberen

— henset til de praktiske vanskeligheder ved en sådan undersøgelse for alle de omhandlede virksomheder, ville den acceptere, at kontrollen blev begrænset til de væsentligste overførsler af aktiver.

35 Medlemsstaten har understreget, at såvel for overførsler af aktiver i form af afståelse efter fælles overenskomst som for dem, der er foregået inden for rammerne af genoprettelse og retslig likvidation, kan skattemyndighederne ikke undersøge, om den pågældende overførsel er foregået på normale markedsvilkår.

36 Selv om der findes et ejendomsmarked, findes der ikke et marked for brugte industrianlæg. For disse findes der ikke nogen reference til fastsættelsen af markedsprisen på overførselstidspunktet.

37 Det er følgelig umuligt at vurdere, om en overførsel af en virksomheds aktiver — i tilfælde af, at virksomheden har bragt sine aktiviteter til ophør — har medført en overførsel af støtte til den nye køber.

38 Den Franske Republik har i øvrigt understreget følgende:

— Det er ikke muligt at foretage nogen tilbagesøgning, når virksomheden ikke har fundet en overtager, og idet den simpelthen er forsvundet, har den ikke længere en lovmæssig repræsentant.

— I visse tilfælde kan aktiverne være overtaget af flere forskellige købere.

39 Tilbagesøgningen ville under alle omstændigheder ligeledes støde på retlige forhindringer.

40 Hvad således angår de virksomheder, der var taget under konkursbehandling, var det ikke muligt at gennemføre tilbagesøgningen af en fordring, som ikke var fremlagt for likvidator inden for den fastsatte frist.

41 Hvad angår afståelsen af aktiver efter fælles overenskomst for de virksomheder, der har bragt deres aktiviteter til ophør, vil tilbagesøgningen af støtte være uden hjemmel i de tilfælde, hvor overførslen af støtte til køberen ikke er blevet nævnt i salgskontrakten.

42 Den Franske Republik har således fastholdt, at den er i en situation af absolut umulighed for tilbagesøgning af den støtte, som de virksomheder, der har bragt deres aktiviteter til ophør, har modtaget.

Domstolens bemærkninger

Om tilbagesøgningen af støtte

43 I tilfælde af en negativ beslutning om ulovlig støtte finder tilbagesøgning, der påbydes af Kommissionen, sted i henhold til de betingelser, der er fastsat i artikel 14, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel [88] (EFT L 83, s. 1), hvorefter:

»[…] tilbagebetalingen [skal] ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning. Til det formål og i tilfælde af søgsmål ved de nationale domstole træffer de pågældende

medlemsstater alle nødvendige foranstaltninger, som er til rådighed i deres respektive retssystemer, herunder også foreløbige foranstaltninger, dog med forbehold af fællesskabsretten«.

44 I overensstemmelse med fast retspraksis er den eneste indsigelse, som kan gøres gældende af en medlemsstat over for et af Kommissionen anlagt traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, indsigelsen om, at det er absolut umuligt at gennemføre beslutningen korrekt (jf. bl.a. dom af 20.9.2007, sag C-177/06, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 7689, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

45 I tilfælde af vanskeligheder skal Kommissionen og medlemsstaten i henhold til den regel, der pålægger medlemsstaterne og Fællesskabets institutioner en gensidig pligt til loyalt samarbejde, jf. navnlig artikel 10 EF, samarbejde efter bedste evne med henblik på at overvinde vanskelighederne, idet traktatens bestemmelser fuldt ud skal overholdes, særligt bestemmelserne om statsstøtte (jf. dom af 12.5.2005, sag C-415/03, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 3875, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

46 Betingelsen om, at det skal være absolut umuligt at gennemføre beslutningen, er ikke opfyldt, når den sagsøgte medlemsstat udelukkende har underrettet Kommissionen om de retlige, politiske og praktiske vanskeligheder, som gennemførelsen af beslutningen indebar, uden at have gjort noget reelt forsøg på at tilbagesøge støtten hos de pågældende virksomheder eller foreslå Kommissionen sådanne alternative metoder til gennemførelse af beslutningen, som ville have gjort det muligt at overvinde vanskelighederne (jf. bl.a. dom af 14.12.2006, forenede sager C-485/03 — C-490/03, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 11887, præmis 74 og den deri nævnte retspraksis).

47 I det foreliggende tilfælde skal det bemærkes, at længe efter udløbet af den frist, der er fastsat i beslutningens artikel 6, og de yderligere frister, som Kommissionen har givet i forbindelse med skriftvekslingerne med den sagsøgte medlemsstat, havde denne ikke tilbagesøgt noget beløb på tidspunktet for indgivelsen af stævningen, og heller ikke på tidspunktet for indgivelsen af duplikken næsten fire år efter vedtagelsen af den pågældende beslutning.

— Om tilbagesøgningen af støtte fra de støttemodtagere, der ikke havde bragt deres aktiviteter til ophør

48 Det skal indledningsvis bemærkes, at den støtte, der vedrører regnskabsårene 1991-1993, ikke er omfattet af nærværende sag. Hvad angår denne støtte har Kommissionen, før den anlagde denne sag, erkendt, at der forelå absolut umulighed for tilbagesøgning, hvilket den udtrykkeligt har bekræftet i stævningen.

49 Desuden kan Den Franske Republik ikke med føje gøre gældende, at de opståede vanskeligheder udgør ydre forhindringer.

50 Vanskelighederne vedrørende identificeringen af støttemodtagerne, beregningen af størrelsen af den støtte, der skulle tilbagesøges, og valget og gennemførelsen af fremgangsmåden for tilbagesøgningen skyldes interne vanskeligheder, som kan tilregnes de nationale myndigheder og disses undladelser.

51 Det bemærkes, at da de stødte på disse interne vanskeligheder, indledte de nationale myndigheder skriftvekslinger med Kommissionen. De har således besvaret anmodninger om oplysninger, beskrevet vanskelighederne, foreslået kompromiser, som kunne løse visse af vanskelighederne, og anmodet om instrukser.

52 Deres deltagelse i skriftvekslingerne har imidlertid for det første været behæftet med gentagne væsentlige forsinkelser.

53 Det bemærkes særligt, at selv om Kommissionen såvel i beslutningens artikel 7, stk. 2, som i dens efterfølgende skriftlige anmodninger først havde understreget, at det var nødvendigt at fremlægge en liste med de virksomheder, hos hvem der skulle tilbagesøges støtte, og at gennemføre en effektiv tilbagesøgning med det samme, og derefter havde indvilliget i visse opblødninger i anvendelsen af de fællesskabsretlige bestemmelser, har de franske myndigheder:

— tilsendt Kommissionen en liste med 464 virksomheder, som ikke er underlagt en forpligtelse til tilbagebetaling

— siden første kvartal 2005 afholdt sig fra at gennemføre egentlige skridt med henblik på en effektiv tilbagesøgning hos 55 virksomheder, som er omfattet af den liste, som de fremsendte den 16. marts 2005, over virksomheder, der havde modtaget en bruttostøtte over det fællesskabsretlige loft på over 1 mio. EUR mellem 1994 og 2002

— fra juli 2006 ligeledes afholdt sig fra at iværksætte sådanne skridt hos 105 virksomheder, som fremgår af den liste, der blev fremsendt den 7. juli 2006, som var underlagt en forpligtelse til at tilbagebetale nettostøtte på under 200 000 EUR

— først den 22. oktober 2007 meddelt en liste med 88 virksomheder, som er forpligtet til at tilbagebetale en støtte over 200 000 EUR, vedlagt som bilag til duplikken indgivet i nærværende sag næsten fire år efter beslutningen

— i duplikken anerkendt, at tilbagebetalingsopkrævningerne endnu ikke var blevet sendt ud, skønt en første udsendelse var sat til den 12. april 2006 med frist den 31. maj 2006

— henvist til et ønske om effektivitet som begrundelse for samlingen af fordringer pr. departement, uden at dette ønske har haft den virkning, at en eneste opkrævning er blevet sendt ud.

54 Hvad angår de støttemodtagere, der ikke har bragt deres aktiviteter til ophør, følger det således af det ovenstående, at betingelsen om absolut umulighed for gennemførelse ikke er opfyldt, og at anbringendet om tilsidesættelse af beslutningens artikel 5 skal tages til følge.

— Om tilbagesøgningen af støtte fra de støttemodtagere, der havde bragt deres aktiviteter til ophør

55 Det bemærkes, at Kommissionen hverken i skriftvekslingerne forud for nærværende sag eller i stævningen har foreholdt den sagsøgte medlemsstat, at den ikke har gennemført beslutningen for så vidt angår de virksomheder, der simpelthen er forsvundet uden at have fundet en overtager.

56 Når en virksomhed tages under konkursbehandling, kan en genoprettelse af den oprindelige situation og en eliminering af konkurrencefordrejningen som følge af den ulovlige støtte i princippet opnås ved, at kravet om tilbagebetaling af den omhandlede støtte anmeldes som en fordring i boet (dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, præmis 85). Hvis fristen for anmeldelse af fordringer er udløbet, skal de nationale myndigheder, hvis en sådan findes og stadig er åben, anvende en hvilken som helst procedure til at afbryde en tidsfrist, således at der i særlige tilfælde kan anmeldes forordninger efter fristens udløb.

57 Hvad angår de støttemodtagere, der har bragt deres aktiviteter til ophør, tilkommer det de nationale myndigheder at undersøge, om de finansielle betingelser for afståelsen var i overensstemmelse med markedsvilkårene.

58 I disse tilfælde er støtteelementet blevet vurderet til markedsprisen og indbefattet i købsprisen, hvorfor køberen ikke kan anses for at have haft nogen fordel i forhold til de øvrige aktører på markedet (dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, præmis 80). I modsat fald kan det ikke udelukkes, at køberen i givet fald kan være

forpligtet til at tilbagebetale den omhandlede støtte, såfremt det er godtgjort, at han faktisk nyder godt af den med støtten forbundne konkurrencefordel (dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, præmis 86).

59 Med henblik på undersøgelsen af salgets finansielle betingelser kan de nationale myndigheder bl.a. tage hensyn til den form, under hvilken salget har fundet sted, f.eks. offentligt udbud, som tilsigter at sikre et salg på markedsvilkår.

60 De kan ligeledes bl.a. tage en sagkyndig erklæring, som eventuelt er blevet udarbejdet ved salget, i betragtning.

61 Når aktiverne er blevet overtaget af flere forskellige købere, er der i princippet intet til hinder for, at det undersøges, om de finansielle betingelser for hver af disse transaktioner har været i overensstemmelse med markedsvilkårene.

62 I tilfælde af afståelse af aktiver efter fælles overenskomst kan tilbagesøgningen af støtte hos køberen ikke være betinget af en udtrykkelig angivelse af støtten i salgskontrakten. Den kan iværksættes, når køberen burde have kendskab til støtten og til den af Kommissionen iværksatte kontrolprocedure.

63 Herefter kan den sagsøgte medlemsstat ikke med henblik på at undgå, at der fastslås traktatbrud, blot fremkomme med generelle og abstrakte betragtninger uden at henvise til særlige identificerede tilfælde, som er analyseret i lyset af alle de skridt, der faktisk er foretaget med henblik på gennemførelse af beslutningen.

64 Hvis det modsatte blev accepteret, ville det efter en a priori-argumentation føre til, at enhver gennemførelse blev udelukket for virksomheder, der har bragt deres aktiviteter til ophør, selv om der i forhold til disse virksomheder i givet fald alene kan fastslås absolut umulighed ud fra de særlige omstændigheder i hver enkelt sag.

65 Den Franske Republik har i sine skriftvekslinger med Kommissionen henvist til en absolut umulighed for gennemførelse i forhold til 204 virksomheder, der har bragt deres aktiviteter til ophør. Medlemsstaten har imidlertid ikke godtgjort at have truffet konkrete foranstaltninger med henblik på at undersøge hver virksomheds situation og vurdere, om den skulle foretage tilbagesøgning i henhold til de ovennævnte kriterier eller ej. Den har heller ikke godtgjort at have udnyttet Kommissionens godkendelse inden for rammerne af det i artikel 10 EF omhandlede samarbejde af en begrænset kontrol af alene de væsentligste overførsler af aktiver.

66 Under disse omstændigheder skal det således også for så vidt angår de støttemodtagere, som har bragt deres aktiviteter til ophør, fastslås, at betingelsen om absolut umulighed

for gennemførelsen ikke er opfyldt, og at anbringendet vedrørende tilsidesættelse af beslutningens artikel 5 skal tages til følge.

Om Kommissionens oplysninger vedrørende de foranstaltninger, der er truffet med henblik på gennemførelse af beslutningen

67 Domstolen skal ikke tage stilling til påstanden vedrørende beslutningens artikel 6 om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser ved ikke at have oplyst Kommissionen om de foranstaltninger, der er truffet med henblik på gennemførelse af beslutningen, da denne medlemsstat netop ikke har taget skridt til at gennemføre disse forpligtelser inden for den fastsatte frist (jf. bl.a. dommen af 20.9.2007 i sagen Kommissionen mod Spanien, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).

68 Det skal således fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 5 i beslutning 2004/343, idet den ikke inden for den fastsatte frist har opfyldt nævnte beslutning.

Sagens omkostninger

69 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt

påstand om, at Den Franske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Franske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

1) Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 5 i Kommissionens beslutning 2004/343/EF af 16. december 2003 om Frankrigs støtteordning for overtagelse af kriseramte virksomheder, idet den ikke inden for den fastsatte frist har opfyldt nævnte beslutning.

2) Den Franske Republik betaler sagens omkostninger.

Underskrifter